

Geçmiş Zaman Olur ki, Hayali Cihan Değer...

E skiden eczacının üreten ve ürettiğini satan kişi olduğunu, bugün ise üretimden dağıtıma yönelen işbölümünde, ilaç firmalarının mallarını ikinci elden alıp yine emek ve bilgisiyle satma görevini üstlendiğini söyleyebiliriz. Bir başka tanımla, bugün eczacı ilaç firmalarının ücretsiz (primle çalışan) satıcısı konumundadır. Eski dönemde mal üreterek emek ve bilgisini değerlendirirken, şimdi hizmet üretmektedir.

Eczacının ekonomik konumuna baktığımızda; ilaç firmalarından başlayıp depocuyla devam eden bir ekonomik bağımlılık içindedir. Eczacının ekonomik yaşam koşullarını firma ve depo saptamaktadır. Mal arzını, eczane karlılığını, peşin ödeme iskontolarını, bizlere karşı olumsuz tüm tavırları diledikleri biçimde uygulamaktadırlar.

Eczacıların sorunları ancak eczacıların ilaçla ilgili her alanda; eczaneden dağıtıma, dağıtımdan üretime bütün aşamalarda yer almaları, söz sahibi olmaları ile çözümlenebilir. Kar mekanizması içinde yer almazsak, bizim yerimize başkaları kendi çıkarları doğrultusunda karar vereceklerdir.

Yapacağımız iş, eczanelerimizin dört duvarı arasından, bankomuzun arkasından çıkıp, önce dağıtımda yer almak, sonra da giderek üretime yönelmektir. Bu doğrultuda çaba sarf edip, bu yönde örgütlenmektir. Eğer biz dağıtımda ve üretimde yer alırsak; ancak o zaman eczane, depo ve ilaç üreticilerinin bir bütün oldukları, çıkarlarının aynı doğrultuda olduğu söylenebilir. Unutmamalıyız ilaç konusunun tek sahibi bizleriz.

Yaşadığımız ekonomik yapı içinde güçlü olan örgütlü olandır.

Bu örgütlenmenin adı ise KOOPERATİF'tir.

Kooperatif Girişimimizin Öyküsü:

Yönetime gelişimizle birlikte yaptığımız durum değerlendirmesinde önce sorunları saptadık. Bu sorunların büyük bir bölümü yaşadığımız üretim ilişkilerinden kaynaklanıyordu. Buna karşın hiçbir şeyin yapılamayacağını söyleyip yerlerimize oturarak, üretim ilişkilerinin değişmesini beklemeyecektik tabi.

Yukarıda da sıraladığımız gerçeklerin ışığında yapmamız gerekenin ne olduğu ortadaydı. DAĞITIM KADEMESİNDE YER ALMAK. Sıra bunun biçimine geldiğinde tartışma konusu ortaya çıkıyordu. İki yol vardı önümüzde; biri anonim şirket, diğeri ise kooperatif. İkisini karşılaştırdık da gördük ki kooperatif bize çok uygun bir yapıyı beraberinde getiriyor. Bugünkü güncel sorunlarımıza çözüm getirdiği gibi, ileriye dönük tasarımlara da açık. Anonim şirketi şu nedenlerle benimsemedik;

Önce, anonim şirketin sermayesinin büyüklüğü oranında, kooperatifin ise ortaklar arasındaki dayanışmanın büyüklüğü oranında, güçlü olduklarını;

Anonim Şirket'in bireycilikten kaynaklandığını ve bireyciliği artırmaya hizmet ettiğini, kooperatifin ise dayanışmayı yaratıp güçlendirdiğini gözledik.

Her ikisinin de ana sözleşmelerini ve yasalarını incelediğimizde şu sonuçlara vardık:

* Kooperatif gerek kuruluş, gerek işleyiş ve denetim olarak daha demokratik ve açık bir yapıya sahipti. Anonim Şirket kurulduktan sonra bazı ellerde hisse senetlerinin toplanması ile o kişilere hizmet etmesi ne kadar olanaklı ise, kooperatifte bu o kadar olanaksızdı.

* Kooperatiflerin kişilerin tek tek değil toplu çıkarlarına hizmet ettiği bir gerçektir. Anonim şirkette ortaklar kardan hisselerinin büyüklüğü oranında pay alırlarken (kuruluşla hiç alış veriş etmeseler bile), kooperatifte alışverişleri ile oranlı pay alabiliyorlardı.

* Ayrıca anonim şirketler kurumlar vergisine tabi, kooperatif ortak iş satışlarında her türlü vergi ve rüsumdan muaf idi.

* Uzun dönemde ise kooperatifin bir ayrıcalığı daha vardı, bu da aynı amaçlı kooperatiflerle birleşip, Kooperatifler Birliği oluşturabilmesi idi. Bu, uzun dönemde Türkiye'nin ilaç ve eczacılık sorunlarının çoğuna çözüm getirebilecek bir husustu.

Kooperatife böylece karar verildi. Sıra bunu eyleme geçirebilmekte idi. Odamıza bağlı Manisalı meslektaşlarımızda, eski Genel Kurul toplantılarında izlediğimiz bir eğilim ve potansiyel vardı. Ayrıca bunun daha dar bir bölgede denenmesinde yarar vardı. Böylece hem ana sözleşmede aksayabilecek hükümleri görecek, hem de onların deneyimlerinden yararlanarak aynı hataları biz de yapmayacaktık. Sonuçta Manisalı meslektaşlarımız öncülük görevini üstlendiler ve kooperatiflerini kurdular. Kısa dönemde edindiğimiz izlenimlere göre bu iş olmuştu. Konuyu Danışma Kurulu'nda bölge temsilcisi arkadaşlara açıp onların görüşlerini aldık. Ve hemen çalışma grubu oluşturup ana sözleşme üzerinden çalışmalara başladık. Gece geç saatlere kadar günlerce çalışıp bir sonuca vardık. Bu aşamada bize değerli zamanını ayırıp yol gösteren ve bizim kadar yorulan Mali Müşavir sayın Mehmet Kutlay ve çalışmalara büyük bir özveriyle katılan tüm arkadaşlara teşekkürü bir borç bilirim.

Ana sözleşmenin büyük bir bölümü Manisa Kooperatifi ile karşılaştırılarak değiştirildi, bir bölümü aynı kaldı. Ana sözleşme teksir edilip çoğaltıldı ve bölge temsilcisi arkadaşlara, çalışma grubundaki arkadaşlara bir kısmı dağıtıldı. Önümüzdeki haftalarda bölgeleri ayrı ayrı odamıza davet ederek, konu hakkında açıklamalarda bulunulacaktır.

Bu toplantılar devam ederken bir yandan da kuruluş işlemlerine başlayıp Ticaret Bakanlığı'nda tescil işlemlerine girişilecektir. Bütün arkadaşlarımızı bu kooperatife omuz vermeye, sorunlarımızın büyük bölümünü çözümlenecek bu çabaya sahip çıkmaya davet ediyorum.

Her türlü art niyeti, yapısı gereği içine sokmayan, salt eczacıların ekonomik ve mesleksel çıkarlarına hizmet edecek, eczacının birlik ve beraberlik tanımına uygun dayanışmasının kanıtı olacak kooperatif, sizlerin başarısı olacaktır. Ve başarısı ortaya çıkınca kimse artık eczacının sahipsiz olduğunu söyleyemeyecektir.

Eczacının sahibi ancak ve ancak kendisi ve katılacağı meslek örgütü, odası; ekonomik örgütü ise kooperatifi olacaktır.